

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 170/07-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. apríla 2008 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Ľalíka, prerokoval sťažnosť J. V., C., zastúpeného advokátkou JUDr. V. K., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 20/91 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. V. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 20/91 **p o r u š e n é b o l o .**

2. Okresnému súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 20/91 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prietáhov.

3. J. V. p r i z n á v a finačné zadost'učinenie v sume 150 000 Sk (slovom stopäťdesiatisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Prešov p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. J. V. p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 6 296 Sk (slovom šesťtisícdeväťdesiatšesť slovenských korún) na účet advokátky JUDr. V. K. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. mája 2007 doručená s'ťažnosť J. V. (ďalej len „s'ťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. V. K., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov priznaného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Okresným súdom Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 20/91.

Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 170/07-11 z 27. septembra 2007 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) s'ťažnosť na ďalšie konanie. Na výzvu ústavného súdu účastníci konania oznámili, že súhlasia s prerokovaním veci bez ústneho pojednávania. Preto ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania.

Z obsahu s'ťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že s'ťažovateľ má v konaní sp. zn. 15 C 20/91 vedenom okresným súdom postavenie odporcu v 1. rade. Konanie vo veci bolo pôvodne začaté v roku 1984 na základe návrhu J. V., brata s'ťažovateľa, a bolo vedené pod sp. zn. 13 C 998/84. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom

č. k. 13 C 998/84-131 zo 4. januára 1987 v spojení s doplnčacím rozsudkom č. k. 13 C 998/84-154 z 25. mája 1987 a opravným uznesením č. k. 13 C 998/84-155 z toho istého dňa, ktoré boli potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 12 Co 108/87 z 22. júna 1987. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že na základe ním podaného dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach a okresného súdu a vec vrátil okresnému súdu na nové konanie, pričom vyslovil záväzný právny názor [podľa skutočností vyplývajúcich zo spisu okresného súdu najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 7 Cz 18/90 z 20. decembra 1990 zrušil rozsudky na základe sťažnosti pre porušenie zákona podanej generálnym prokurátorom Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) pozn.]. V súčasnom období je vec vedená okresným súdom pod sp. zn. 15 C 20/91. Podľa tvrdení sťažovateľa bolo uvedené konanie na určitý čas prerušené pre konanie vedené pod sp. zn. 14 C 170/03, v ktorom mal okresný súd určiť vlastnícke právo k podielom k nehnuteľnostiach. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 1 Co 73/99 z 29. júna 1999, následne bol vo veci vykonaný jeden úkon a ďalej okresný súd vo veci nekonal. Sťažovateľ podal predsedovi okresného súdu 25. októbra 2006 sťažnosť na prieťahy v konaní, na ktorú predseda okresného súdu odpovedal listom sp. zn. 1 SprO/1378/2006 z 28. novembra 2006. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že okresný súd do dňa podania sťažnosti na ústavný súd vo veci nekonal, v dôsledku čoho boli porušené jeho ústavné práva, bola mu spôsobená morálna a ekonomická ujma, a preto sa domáha vyslovenia porušenia svojho práva priznaného čl. 48 ods. 2 ústavy, priznania primeraného finančného zadosťučinenia a úhrady trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd vyzval listom č. k. I. ÚS 170/07-29 zo 7. novembra 2007 predsedu okresného súdu, aby sa vyjadril k prijatej sťažnosti. Predseda okresného súdu vo vyjadrení sp. zn. SprU 3016/07 z 29. januára 2008 (ústavnému súdu doručenom 7. februára 2008) uviedol:

„vec 15 C 20/91 napadla dňa 24. 1. 1991 potom, čo rozsudok Okresného súdu v Prešove 13 C 998/84-131 z 25. 5. 1987 a rozsudok Krajského súdu v Košiciach 12 Co 108/87-169 z 22. 6. 1998 bol zrušený rozhodnutím Najvyššieho súdu SR č. 7 Cz 18/90 pre porušenie zákona.

Následne vo veci konala zákonná sudkyňa nariadením pojednávania vykonávaním dôkazov, vrátane znaleckého dokazovania a rozsudok bol vo veci vyhlásený pod č. 15 C 20/91-437 z 24. 9. 1998. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove 1 Co 73/99-455 z 29. 6. 1999 bol rozsudok okresného súdu zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie. Následne bolo uznesením 15 C 20/91-483 prerušené konanie dňa 22. 6. 2000 do právoplatného skončenia veci 10 C 335/00 kde sa viedlo konanie o určenie rozsahu dedičstva k parcelám, ktoré sú predmetom konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva vo veci 15 C 20/91. Rozhodnutie 10 C 335/00-23 z 21. 12. 2001 nadobudlo právoplatnosť 9. 2. 2002, po ktorom bolo opakovane prerušené konanie 15 C 20/91 do právoplatného skončenia veci vedenej na tunajšom súde 14 C 170/03. V tomto konaní sa riešilo vlastnícke právo k podielom k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom konania o zrušenie a vyporiadanie podiel. spoluvlastníctva vo veci 15 C 20/91.

Konanie 14 C 170/03-55 nadobudlo právoplatnosť 19. 11. 2004. Po aktualizovaní stavu bolo zisťované kto je dedičom po nebohom J. V., ktorý zomrel 18. 1. 1978 a následne po skončení dedičského konania bolo možné pokračovať v konaní o zrušenie a vyporiadanie podiel. spoluvlastníctva.

Od tohto obdobia, teda apríla 2006 sa nachádzala konajúca sudkyňa na sťaži na Ministerstve spravodlivosti SR do júna 2006 a následne po účasti na výberovom konaní bola vec pridelená na základe dodatku k rozvrhu práce č. 30 novému zákonnému sudcovi. Konajúca sudkyňa, ktorej vec bola pridelená v priebehu r. 2007 mala spis na štúdium, vzhľadom na to, že ide o zložitú a komplikovanú vec týkajúcu sa zrušenia a vyporiadania podiel. spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam tak k pozemkom ako aj k rodinnému domu a následne od 7. 10. 2007 bola práceneschopná. Po oznámení, že jej práceneschopnosť bude dlhšia ako 6 týždňov, bola vec na základe dodatku k rozvrhu práce pridelená novej konajúcej sudkyňi k 1. 12. 2007, ktorá doteraz nevytýčila termín pojednávania.

V predmetnej veci máme za to, že nedošlo k zbytočným prietahom v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 20/1991, preto navrhujem vysloviť, že nedošlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa J. V. zaručené článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.“

Z predloženého spisu okresného súdu sp. zn. 15 C 20/91 zistil ústavný súd tento priebeh konania:

Konanie vo veci sp. zn. 15 C 20/91 je pokračovaním konania pôvodne začatého okresným súdom pod sp. zn. 12 C 998/84, v ktorom okresný súd rozhodol rozsudkom č. k. 13 C 998/88-131 zo 4. januára 1987, doplňujúcim rozsudkom z 25. mája 1987 a opravným uznesením z toho istého dňa, ktoré boli potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 12 Co 108/87-169 z 22. júna 1987. Na základe sťažnosti pre porušenie zákona podanej generálnym prokurátorom najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 7 Cz 18/90 z 20. decembra 1990 zrušil rozhodnutia okresného súdu i Krajského súdu v Košiciach a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie s vyslovením právneho názoru, ktorým je okresný súd viazaný. Okresný súd konanie vo veci uznesením č. k. 15 C 20/91-237 z 13. septembra 1991 prerušil do právoplatného skončenia veci sp. zn. 14 C 193/91 (konanie ukončené 28. marca 1995). Po tomto dátume okresný súd vykonával rôzne úkony na zabezpečenie dôkazov pre konanie. Prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo 20. marca 1997. Uznesením č. k. 15 C 20/91-368 z 9. júna 1997 bol ustanovený znalec na určenie všeobecnej ceny nehnuteľností, znalecký posudok bol podaný 23. novembra 1997. Ďalšie pojednávania vo veci sa uskutočnili 26. marca 1998 a 27. apríla 1998. Na tomto pojednávaní sťažovateľ vzniesol námietku zaujatosti konajúcej sudkyne, preto bol spis okresným súdom 4. mája 1998 postúpený na rozhodnutie o nej krajskému súdu, ktorý uznesením č. k. 1 Nc 49/98-428 z 28. mája 1998 rozhodol, že konajúca sudkyňa nie je vylúčená z prerokúvania a rozhodovania veci sp. zn. 15 C 20/91. Na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 24. septembra 1998, bol vyhlásený rozsudok vo veci. Sťažovateľ sa proti rozsudku 10. decembra 1998 odvolal, spis bol predložený na rozhodnutie o odvolaní krajskému súdu, ktorý uznesením č. k. 1 Co 73/99-455 z 29. júna 1999 zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd po vykonaní ďalších úkonov konanie vo veci uznesením č. k. 15 C 20/91-483 z 22. júna 2000 prerušil do právoplatného skončenia konania okresného súdu vo veci sp. zn. 10 C 335/00 o určenie predmetu dedičstva. Konanie bolo prerušené do 20. apríla 2002. Sťažovateľ podal 13. júla 2001 okresnému súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia na zákaz nakladať s nehnuteľnosťami. Okresný súd po vykonaní úkonov (31. októbra 2001, 6. februára 2002, 18. februára 2002 a 19. februára 2002) uznesením č. k. 15 C 20/91-503 návrh sťažovateľa na vydanie predbežného opatrenia

zamietol. Uznesením č. k. 20/1991-510 z 28. apríla 2004 okresný súd prerušil konanie do právoplatného skončenia veci vedenej pod sp. zn. 14 C 170/03 o určenie vlastníckeho práva k podielom k nehnuteľnostiam. V uvedenej veci bolo právoplatne rozhodnuté 19. novembra 2004. Ďalšie úkony vo veci vykonal okresný súd 24. októbra 2005, 24. novembra 2005, 3. februára 2006 a 6. februára 2006. V priebehu roku 2006 vykonávala konajúca sudkyňa stáž na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky a následne po uskutočnenom výberovom konaní bola vymenovaná za sudkyňu krajského súdu, v dôsledku čoho došlo prijatými dodatkami k rozvrhu práce k opakovaným zmenám konajúcej sudkyne.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni uvedený stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 OSP, podľa ktorého akonáhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03, IV. ÚS 15/03), pričom „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným rozhodnutím“.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní okresného súdu došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 813/00, I. ÚS 20/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02 a ďalšie) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka konania (2) a postup samotného súdu (3). Ústavný súd obdobne ako Európsky súd pre ľudské práva pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

Pri vyhodnotení doterajšieho konania vo veci ústavný súd dospel k týmto záverom:

1. Predmetom konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 15 C 20/1991 je zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Okresný súd vo svojom vyjadrení nezaujal žiadne stanovisko ku skutkovej ani právnej zložitosti veci. Ústavný súd zastáva názor, že z hľadiska predmetu konania ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, existuje k nej stabilizovaná judikatúra, a preto ju nemožno považovať za právne zložitú. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania, existenciu súvisiacich sporov, pre ktoré bolo potrebné konanie opakovane prerušiť, ako aj potrebu

vykonať vo veci znalecké dokazovanie, ústavný súd uznáva istú skutkovú zložitost' veci, avšak ani táto nemôže ospravedlniť doterajšiu dĺžku konania.

2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných priet'ahov v konaní, bolo správanie s'ťažovateľa ako účastníka súdneho konania. Ústavný súd konštatuje, že s'ťažovateľ má podiel na doterajšej dĺžke konania, a to z dôvodu, že opakovane žiadal odročiť pojednávania vo veci pre neprítomnosť svojej právnej zástupkyne (20. marca 1997, 27. apríla 1998), využíval všetky procesné prostriedky priznané účastníkom konania Občianskym súdnym poriadkom - nesúhlasil so znaleckým posudkom, vzniesol námietku zaujatosti sudkyne, podal odvolanie proti rozsudku okresného súdu, požadoval vydanie predbežného opatrenia. Na tieto skutočnosti, teda na správanie s'ťažovateľa, ústavný súd prihliadol pri určení primeraného finančného zadosťučinenia.

3. Ústavný súd sa zaoberal postupom okresného súdu a v rámci doterajšieho konania dospel k týmto právnym záverom:

Vec s'ťažovateľa bola okresným súdom zaevidovaná pod sp. zn. 15 C 20/91 v roku 1991 po tom, čo najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 7 Cz 18/90 z 20. decembra 1990 na základe s'ťažnosti pre porušenie zákona podanej generálnym prokurátorom zrušil rozsudok (spolu s doplnujúcim rozsudkom a opravným uznesením v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach) vo veci pôvodne vedenej okresným súdom pod sp. zn. 13 C 998/84.

Ústavný súd konštatuje, že konanie vo veci trvá už viac ako 16 rokov a ako celok je poznamenané priet'ahmi. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane vyslovil, že napriek tomu, že jurisdikcia ústavného súdu (*rationae temporis*) sa vzťahuje na obdobie po 15. februári 1993, v rámci posúdenia základnej otázky, či sa vec s'ťažovateľa prerokovala na okresnom súde v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy bez zbytočných priet'ahov, treba prihliadnuť aj na deň začatia konania na okresnom súde a dobu, ktorá v konaní uplynula do 15. februára 1993 (III. ÚS 18/00, III. ÚS 105/03). Ústavný súd preto pri svojom rozhodovaní v súlade so spomínanou judikatúrou prihliadol aj na skutočnosť, že do založenia jurisdikcie ústavného súdu trvalo predmetné konanie viac ako 2 roky, pričom ale toto obdobie spadá do

času, keď konanie vo veci bolo prerušené uznesením č. k. 15 C 20/91-237 z 13. septembra 1991 v čase od 29. augusta 1991 do 28. marca 1995.

Po tomto dátume okresný súd konal plynulo až do roku 1998, keď v uvedenom období uskutočnil opakované dožiadania na Katastrálny úrad – správu katastra Prešov (24. marca 1995, 7. júna 1995, 20. júla 1995, 22. septembra 1995 a 16. októbra 1995), vyžiadal si spisy s vecou súvisiace sp. zn. D 185/78, D 451/82, RI 755/83 (N 798/83), ustanovil znalca na podanie znaleckého posudku na určenie všeobecnej ceny nehnuteľností a uskutočnil štyri pojednávania vo veci (20. marca 1997, 26. marca 1998, 27. apríla 1998 a 24. septembra 1998). Na pojednávaní uskutočnenom 24. septembra 1998 okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 15 C 20/91-437. Na ťarchu okresného súdu nemožno pričítať obdobia od 4. mája 1998 do 27. júla 1998 a od 4. marca 1999 do 13. augusta 1999, keď vo veci konal krajský súd, ktorý rozhodoval o námietke zaujatosti a odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu.

Po tomto období okresný súd priebežne vykonával úkony vo veci, pričom konanie bolo v období od 22. júna 2000 do 20. apríla 2002 prerušené do právoplatného skončenia konania okresného súdu vo veci sp. zn. 10 C 335/00. Počas neho ale okresný súd rozhodol o sťažovateľovom návrhu na vydanie predbežného opatrenia z 13. júla 2001, ktorý uznesením č. k. 15 C 20/91-503 z 21. marca 2002 zamietol.

Právoplatné rozhodnutie vo veci sp. zn. 10 C 335/00 bolo do spisu založené 2. mája 2002. V období od 21. mája 2002 do 28. apríla 2004, t. j. 23 mesiacov, okresný súd vo veci bez existencie zákonnej prekážky nevykonal žiadny úkon. Uznesením č. k. 15 C 20/91-510 z 28. apríla 2004 prerušil konanie do právoplatného skončenia veci vedenej pod sp. zn. 14 C 170/03. Konanie v uvedenej veci bolo právoplatne ukončené 19. novembra 2004, ďalšie úkony vo veci uskutočnil okresný súd až na podnet sťažovateľa 24. októbra 2005, v dôsledku čoho obdobie od 19. novembra 2004 do 24. októbra 2005, t. j. 11 mesiacov, treba považovať za zbytočný prierah v konaní.

Po úkonoch okresného súdu vykonaných vo februári 2006 došlo k ďalším zbytočným priesťahom z dôvodu, že zákonná sudkyňa vykonávala v období od apríla do júna 2006 stáž na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky a po uskutočnenom výberovom konaní bola s účinnosťou od 1. septembra 2006 pridelená na výkon funkcie sudcu na krajský súd. V období od februára 2006 až do podania sťažnosti ústavnému súdu 16. mája 2007 sa vo veci vystriedali tri zákonné sudkyne a dodatkom č. 12 k rozvrhu práce na rok 2007 bola vec 1. augusta 2007 pridelená ďalšej sudkyňi. Za celé uvedené obdobie od 6. februára 2006 do 29. januára 2008 (dátum podania vyjadrenia predsedom okresného súdu k sťažnosti), t. j. 24 mesiacov, nebol vo veci vykonaný žiadny úkon, pričom od posledného uskutočneného pojednávania 24. septembra 1998, na ktorom bol vydaný rozsudok vo veci (následne zrušený uznesením krajského súdu), uplynulo viac ako 9 rokov.

Na základe uvedených skutočností možno vo veci vykonať túto rekapituláciu:

Konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 15 C 20/91 trvá celkovo viac ako 16 rokov, pričom :

1. bolo prerušené v obdobiach

a) od 29. augusta 1991 do 28. marca 1995, t. j. 43 mesiacov, pre konanie vedené pod sp. zn. 14 C 193/91,

b) od 22. júna 2000 do 20. apríla 2002, t. j. 22 mesiacov, pre konanie vedené pod sp. zn. 15 C 20/91,

c) od 28. apríla 2004 do 19. novembra 2004, t. j. 6 mesiacov, pre konanie vedené pod sp. zn. 14 C 170/03, čím bolo celkovo prerušené 71 mesiacov, t. j. 5 rokov a 11 mesiacov;

2. priesťahy bez existencie zákonnej prekážky boli zistené v obdobiach

a) od 21. mája 2002 do 28. apríla 2004, t. j. 23 mesiacov,

b) od 19. novembra 2004 do 24. októbra 2005, t. j. 11 mesiacov,

c) od 9. marca 2006 do dňa podania vyjadrenia z 29. januára 2008 ústavnému súdu, t. j. 23 mesiacov, celková nečinnosť okresného súdu z doterajšej dĺžky konania tak predstavuje 57 mesiacov, t. j. 4 roky a 1 mesiac.

Ústavný súd so zreteľom na všetky uvedené skutočnosti rozhodol, že konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. 15 C 20/91 ani po období takmer sedemnástich rokov od začatia konania nie je právoplatne skončené, stále sa nachádza v štádiu riešenia základných procesných otázok a dokazovania. Celý priebeh doterajšieho konania je poznačený málo efektívnou činnosťou okresného súdu a zbytočnými priet'ahmi. Keďže postup okresného súdu nevedol k rozhodnutiu vo veci samej a k nastoleniu stavu právnej istoty s'ťažovateľa a je poznamenaný aj obdobiami nečinnosti, ústavný súd rozhodol, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 15 C 20/91 bolo porušené základné právo s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany s'ťažovateľovi ústavný súd v bode 2 výroku tohto rozhodnutia prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili aj primerané finančné zadosťučinenie.

S'ťažovateľ vo svojej s'ťažnosti žiadal aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 500 000 Sk z dôvodu, že nekonaním okresného súdu mu bola spôsobená morálna a ekonomická ujma tým, že nemôže užívať svoj podiel v nehnuteľnosti a nebol z nej za dobu dvadsiatich troch rokov vyplatený. Ústavný súd žiadosti s'ťažovateľa o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vyhovel iba čiastočne a priznal ho v sume 150 000 Sk berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu, ako aj podiel s'ťažovateľa na doterajšej dĺžke konania.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. V. K. Sťažovateľ požadoval uhradiť advokátke trovy právneho zastúpenia v sume 19 496 Sk, pričom bližšie nešpecifikoval, za aké úkony uvedenú náhradu požaduje.

Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 11 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2007 predstavuje sumu 2 970 Sk a hodnota režijného paušálu je 178 Sk.

S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľovi nárok na úhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2007 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti ústavnému súdu), čo predstavuje sumu 6 296 Sk, ktoré je okresný súd povinný nahradiť sťažovateľovi na účet advokátky JUDr. Veroniky Kitovej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. apríla 2008